

KIRKEBLAD

FOR

DAVIK

Nr. 44	Utkommer hver måned	Mai 1934	Utgiver og redaktør: Sogneprest Slaattelid Davik	5. årg.
--------	---------------------	----------	--	---------

Bønn før nadveren.

O Gud, du hellige ånd, kom inn i mitt hjerte og gjør det til en bolig for Jesus. Ta bort fra det alle onde tanker som kunde såre Ham, alle ukjærlige følelser som kunde bedrøve Ham, all synd og ondskap som vilde drive Ham bort fra min sjel. Fyll mig med dyp og ærlig sorg fordi jeg så ofte har syndet imot Gud; fyll mig med en levende kjærlighet til Jesus og en inderlig lengsel etter at Han skal komme til mig. Giv mig også nåde til å være meget ydmyk, så jeg kan være skikket til å komme til Ham i dette underfulle sakramente. Amen.

Foldede hender.

Om sorgen dig trykker og trenger,
om himmelen tung om dig henger,
og dagen til mørke sig vender,
så sorg — *men med foldede hender.*

Om solen med stråler så fagre
de skyer begynner å jage
og håp i ditt hjerte optender,
så gled dig — *med foldede hender.*

Om fristelsens vande de bruser,
og brennende stormvinden suser
og tvilenes smerter dig sender,
så kjemp — *men med foldede hender.*

Om kvegende dager oprinner,
der liflig i solskinn fremrinner,
og hilsen fra Eden du kjenner,
så syng — *men med foldede hender.*

Våre barn.

La de små barn komme til mig.
Mark. 10, 14.

Endel mødre bragte sine småbarn til Jesus for at han skulde røre ved dem. Di-

siplene syntes det var å legge for meget beslag på Jesu kostbare tid. Det var jo så mange voksne som trengte hans tid og hjelp. Da blev Jesus vred og disiplene fikk en alvorlig tilrettevisning. For det første skulde de aldri hindre det han tillot. Dessuten misforstod de både ham og barna. Han var ikke for stor til å ta sig av de små. Og disse var ikke for små til å få komme inn i Guds rike.

Det største, næst vår egen sjel, som kan betroes oss av Gud, er våre barn. Og vi vet ikke noget bedre å gjøre for vårt nyfødte barn enn å bære det til Jesus og få ham til å røre ved det og frelse det for tid og evighet. Og vi vet hvor vi skal finne frelsen. Før han fór til himmels gav han oss dåpen og sa at alle skulde gjøres til hans disipler ved å døpes og oplæres i hans ord. I dåpens vann er det Jesus som rører ved ditt barn, vasker det rent for den skyld det deler med vår syndige menneskeslekt og tar bolig ved sin ånd i barnets hjerte.

Ja, men det spede barn kan hverken omvende sig eller tro, derfor skal bare voksne døpes, sier nogen. Og således hindrer de manganen far og mor fra å bære sitt barn til Jesus i dåpen. Sikkerlig i like god mening som disiplene gjorde det. Men Jesus gir også dem sin tilrettevisning. Barnet skal ikke bli som de voksne for å få del i frelsen, men de voksne må bli som barnet. Og hvorledes tar barnet imot Guds rike? Det ligger stille i sin ugjenfødthet og lar Jesus frelse sig. Akkurat det må også vi voksne. Men først gjennom omvendelse og tro får Gud oss til å ligge stille som barnet og overlate til Gud å frelse oss.

Jeg forstår ikke hvordan Jesus ved dåpen føder det nye liv i det lille ubevisste barn.

Jeg forstår heller ikke hvordan han nærer dette liv i barnets første år, før barnet skjønner noget av det vi forteller om Jesus. Men hvordan kan jeg vente å forstå det? Jeg forstår jo ikke engang det legemlige livs tilblivelse. Hovedsaken er at Jesus frembringer det lille liv og nærer det i disse første årene. Av mig venter han i denne tid kun, at jeg skal stå sammen med ham i bønn for barnet og at dets sjel skal få innsuge luften fra et kristent hjem. Når så det lille liv begynner å forme sig i ord og tanker, da vil han at barnet skal møte ham i ordet.

Troende far og mor, kjenner du noen herligere gjerning enn å fortelle dine små om Jesus? La intet hindre dig fra å bære dine barn til Jesus og legg så barna trygt i hans store gode hender.

Men du, far og mor, som hindrer dine barn fra å komme til Jesus, du som aldri forteller dem om ham og som med ditt liv fører dem fra Jesus, bring først din egen sjel til ham og så dine kjære barn. Tenk på ditt ansvar! Er det ikke som om Gud roper på dig gjennom barna?

Professor Hallesby.

Ord fra Gud.

Jesus sier: Tro mig, at jeg er i Faderen og Faderen er i mig; men hvis ikke så tro det dog for selve gjerningenes skyld! Sandelig, sandelig sier jeg eder: Den som tror på mig han skal også gjøre de gjerninger jeg gjør, og han skal gjøre større enn disse; ti jeg går til min Fader og hvadsomhelst I ber om i mitt navn, det vil jeg gjøre, for at Faderen skal bli herliggjort i Sønnen. Der- som I ber mig om noget i mitt navn, så vil jeg gjøre det.

En helgen.

Warwick Lodge som en tid var soldat i den franske fremmedlegion i Nordafrika, forteller i et engelsk blad:

Noget av det som overrasket mig mest, da jeg lot mig opta i fremmedlegionen, var at der i dens rekker fantes en del virkelige kristne. En eller to av dem var sanne helgener. Den atmosfære som er i legionen enten dreper eller forsterker ens åndelige liv. Her blir ingen halvhet igjen. Man må holde fast på sin tro og lide for den, eller man kan kaste den fra sig. Man må gjøre

det ene eller det annet. Her er intet mellomstandpunkt. Atmosfæren i fremmedlegionen er jo helt hedensk. For mange av soldatene er Guds navn bare brukt til banning. Derfor vil den hvis tro er bygget på klippen, klynge sig så meget fastere til denne grunnvoll, mens den hvis tro er bygget på sand ikke vil holde lenge ut.

Den beste kristen som jeg nogensinne har møtt, var en middelaldrende tysk bonde som var blitt opdraget i den russiske ortodokse kirkes tro.

Efter min mening skal der møt til å gjøre korsets tegn og be sin bordbønn i et rum fullt av legionssoldater. Efter min mening skal der mer enn almindelig mot til å knele ned i en barakke og be sine bønner, under en storm av forhånelser, og mens kamera-ten i køien ved siden av stemmer i den sjofleste av alle liggerlige viser og synger den til en salmetone. Jeg synes det er mer enn almindelig godt gjort av en mann, hvis samlede inntekt er omkring 20 kr. for måneden, å slutte å røke for å kunne sende 12 kr. hver måned til et misjonsselskap. Og så, ovenpå alt dette, å bruke den knapt tilmålte fritid som legionssoldaten har, til å finne sig et stille sted til bønn og betraktning.

Og dog, Fritz Ivo Hilde gjorde alt dette og mer til. Jeg har sett hvordan han blev skamskjendt, hånet, spottet og endog spyttet på. Og han svarte aldri med et vondt ord eller blick. Han visste ikke hvad frykt var for noget, som det også fremgår av alle medaljene og utmerkelsestegnene på hans bryst, og han var sannsynligvis den sterkeste mann i bataljonen. Han var saktmodig i ordets rette betydning. Jeg spurte ham en dag hvorfor han lot sig opta i fremmedlegionen i stedet for i et kloster. Han svarte: »Jeg liker soldatlivet. Og dessuten har jeg ikke nok avgjorthet og ydmykhet til å gå i kloster.«

Der brøt ut kolera i landsbyen Ain Ou-arka. Læger, sykepleiersker og medisin blev sendt avsted med flyvemaskin, men den fryktede sykdom hadde fått fast tak og fire sykesøstre var blandt dens første ofre. Hilde meldte sig som frivillig til tjeneste i de innfødtes bydel, hvor sykdommen herjet på det forferdeligste. To doktorer døde under kampen mot pesten, men Hilde bet ikke noget

på, og han var utrettelig i å hjelpe de syke. Han syntes å kunne gå i dagevis uten mat og hvile. Da koleraepidemien var over blev Hilde etter generalguvernørens befaling utnevnt til ridder av æreslegionen, en utmerkelse som for en menig soldat var næsten uhørt. Overleveringen av ordenen fant sted foran hoveddepotet til regimentet i Sidi bel Abbes, med all tilhørende stas, og over 1500 mann overvar ceremonien.

To dager etter kjørte en beruset chauffør feil ved et gatehjørne, og lastebilen fór opp på fortauget og kraset Hilde, som nettop gikk forbi, mot en mur. Da de bar båren gjennom porten i militærpsykehuset, løftet Hilde sig på puten og smilte. »Min Gud... Herre... min bror,« sa han på tysk.

Endog i det tyvende århundred finnes det menn som er verdige til å stå ved siden av fortidens helgener. Fra engelsk ved R. S.

Våre døde.

3. april: Karoline Rasmusdtr. Morsund, kona til Peder Morsund, Nore; f. 1877 på Hole; svull i lunga.

Sjå, som ei handbreidd har du sett mine dagar, og mi livstid er som ingen ting for deg. Salme 39, 6.

Notisar.

Basarar. Maurstad og Rimstad 2. febr. 1933 til heidningmisjonen kr. 298.16 og dessutan 50 kr. til dei naudstедde i Sudan. (Retting av notis i nr. 42). Haus og Ervik barneforening 14. mars til Nordfjord indremisjon 109 kr. — Kjølsdal barneforening 3. april 130 kr. brutto, delt likt millom un-streifarmisjonen og Kinamisjonen. — Davik 3. påskedag kr. 144.05, derav 50 kr. til blindesaki, resten til sjømannsmisjonen.

Ofringar: I Davik 1. påskedag til sjukepleien kr. 69.03. — I Totland langfredag til sjukepleien kr. 44.00.

Ved bispedømemøtet 10.—12. april møtte som utsendingar frå Davik Peder M. Sigdestad, lærar Aardalsbakke, Peder M. Lefdal, kyrkjesongar Hausle, Karl Haugland. Hjelperepresten var og på møtet. Det vart vedteke å tilråda, at ein på listene ved soknerådsval skal kunna setja upp dubbelt so mange namn som det skal veljast medlemmer og varamenn. Dette vilde vera mykje betre enn den uheldige ordningi som galdt ifjor. Det er soleis ein tidlegare har gjort det ved vali i Davik og Aalfot sokner.

Aalfot kyrkjekasse hadde 1. juli 1933 ei eige på kr. 22 797.42. Det er velstand der!

Konfirmantane i år lyt ha fylt 14 år til 1. mai. Det kjem av, at det no i 7 år har vore regel, fastsett av skulestyret, at ingen kan takast upp i skulen, som ikkje har fylt 7 år til skuleåret hyrjar, d. v. s. 1. mai. Lærarane har ikkje lov å føra inn i protokollen born som er yngre. Der klassene ikkje er for store, kan yngre born få lov å fylgja med i undervisningi, men dei skal also ikkje innførast i skuleprotokollen og ikkje reknast for å vera upptekne i skulen og ikkje takast med i barnetalet det fyrste året. Slike born kjem til å gå 8 år i skulen, for dei må fylla 14 år fyrr 1. mai det året dei les for presten. Der er ikkje noko undantak frå denne regelen.

Hugs på fødselsmeldingane! Barnefødsel skal meldast til soknepresten innan ein månad etter fødselen. Jordemødrene har skjema til utfylling.

Gudstenester og sundagspreiker:

17. mai: Aalfot og Totland.

1. pinsedag, 20. mai: Davik og Aalfot.

2. pinsedag, 21. mai: Rugsund og Totland.

Treeinings sund., 27. mai: Krinsane kring Fåfjorden.

1. sund. etter treeining, 3. juni: Davik og Isane.

2. sund. etter treeining, 10. juni: Rugsund og Kjølsdal.

3. sund. etter treeining, 17. juni: Aalfot og Davik.

Ved alle gudstenester altargang um nokon ynskjer det.

Nordfjord indremisjon hadde påskemøte i Rugsund i år. Mykje folk var framnøtt. Pastor Skram, skulestyrar Kåle og emissær Dragsund preika. Der var under nattverden 2. påskedag 300 altargjester. Ved ofringi kom inn kr. 205.03 og ved matsalet eit overskot på ikring 90 kr.

For 100 år sidan. Døde: 4. mai 1834 Gjertrud Jahusdtr. Thorem, gårdmannskone, 38 år.

Vigde: 20. mai Elling Bortne, son til Ingebrigt Jacobsen, 29 år, og Anne Solibakke, dotter til Paul Hanssen, 32 år. Same dag: Husmann Hans Uglen, Maurstad, son til Peder Pedersen, 39 år og Rachel Nore, fødd på Hals i Selje, dotter til Anders Martinsen, 28 år.

Frå dagsregistret: Bededag vart halde »Taksigelses fest ved Davik kirke i anledning av cholera's ophør i landet«. Sokneprest Magelssen heldt avskilspreikene sine i mai. Medan kallet stod ledigt heldt sokneprest Koren i Selje nokre få gudstenester. Den nye soknepresten, Gabriel Joachim Lund, kom ikkje fyrr i oktober.

Kvittering for kontingent. Rasmus J. Maurstad, Anders E. Nore, Anders H. Endal, Isak Ingebrigtsson Husevåg, Henrik Walaker, Knut Horn, prost Nybø 3 kr.; Rasmus J. Nave, Oline A. Isene, Borgny Sandvik, Kristoffer Elvebakke, Østen Nygård, Paul Leirgulen, Reimert Leite, Anders A. Kjøllesdal, Matias Ervik 2; lærar Aardalsbakke, furer Davik, Søgni Kjøllesdal, Johan Hatlegjerde 5; L. L. 10; Synneve Myrvang, Berle, 1; Peder Gilleshammer 2.50.

Hjarteleg takk til alle.

Aalfot kyrkjegard, det tillagde stykket, vart vigsla av prost Nybø etter gudstenesta 22. april.

Den skriftlege avgangsprøva vart halde 16. og 17. april. Der var 55 born. Utfallet var: Aalfot: 3 born. Stil 4; 2,5; 1,5. Rekning 3,5; 1,5; 1. — Torheim: 1 barn. 2 og 2,5. — Isane: 3 born. Stil 1,5; 2; 1. Rekning 1,5; 1,5; 1. — Davik: 6 born. Stil 2,5; 1,5; 1,5; 2; 2; 1,5. Rekning 4; 1; 1; 1; 2,5; 1. — Kjølisdal: 7 b. Stil 2; 1,5; 1,5; 2,5; 3,5; 2,5; 2. Rekning 1,5; 1; 1; 2; 1; 2; 1. — Levdal og Hamnen: 3 b. Stil 2,5; 3,5; 2,5. Rekning 1; 1; 1. — Rug-sund: 5 b. Stil 4; 5; 3; 2,5; 1,5. Rekning 6; 5; 4,5; 6; 1,5. — Leirgulen: 3 b. Stil 2,5; 1,5; 1,5. Rekn. 1; 1; 1. — Bortne og Hennøy: 3 b. Stil 2,5; 4,5; 2,5. Rekning 1; 3; 1. — Berle: 3 b. Stil 3; 2,5; 3,5. Rekning 2,5; 2; 2,5. — Husevåg og Tytingvåg: 7 b. Stil 1,5; 1,5; 1,5; 2; 2,5; 1,5; 1,5. Rekning 1; 1; 1; 1; 1,5; 2. — Maurstad: 5 b. Stil 4; 2,5; 3; 2; 2,5. Rekning 3,5; 1; 2,5; 2; 1,5. — Rimstad: 3 b. Stil 2; 2; 1,5. Rekning 1; 1; 1. — Gangsøy og Oldeide: 3 b. Stil 1,5; 2; 2,5. Rekning 1; 1; 2,5. — Olav R. Førde, Isane, fekk 1 i stil. — Eksamensnemnd var lærarane Daviknes og R. Førde, soknepresten og Ivar Torheim.

Claus Frimann. V.

Frimann blev mens han levet gjerne kalt »sildepresten«, fordi han stadig ved fiskeri forøket sin rikdom. Han gjaldt ved sin død for å være den rikeste prest i Norge, men det var vel bare en del av sin store formue, han hadde fisket op av havet. Hans farmor, prostinne Anna Madsen eiet betydelig jordegods, der på skiftet etter henne ansloges til over 7000 riksdaler. Ved hennes død i 1769 arvet Frimann eiendomme til en verdi av 275 riksdaler; dette var grunnlaget for hans formue. Han var en mann med streng økonomisk sans; også hans hustru hadde god forstand på å styre sine ting, men samtidig god mot de fattige. Ved sin død eiet han ikke mindre enn 130 gårdsbruk med en samlet skyld på ca. 260 daler. I 1843 blev eiendommene taksert til 26 000 specie-daler. — Foruten dette eiet han bl. a. Frimannslund og Selje kongetiende. Han var dyktig til å gjøre heldige forretninger, spare på utgifter og øke sine kapitaler. Dette var den eneste av hans evner som gikk i arv til sønnen, Peder Harboe Frimann; han døde barnløs på Frimannslund i 1843 og etterlot sig en formue på 51000 daler.

Der er mange fortellinger om Claus Frimann. Engang under sin preken merket han

på menighetens uro, at der var sild i fjorden. Da han kom ned av prekestolen kom hans gårdsgutt til ham med de ord: »Far, far! Silden står i fjorden, skal vi ikke kaste?«, hvortil Frimann svarte: »Skam for mig, har jeg ikke stått og tenkt på det hele tiden.« — Det fortelles også at han stod på prekestolen og så silden stime inn ute på fjorden, hvorpå han avbrøt prekenen med de ord: »Nu kommer silden, børn, nu holder vi op for idag.« Dette er vel neppe historisk, da man fra prekestolen i Davik kirke ikke kunde se ut på fjorden. — En kjøbmann i Bergen fortalte en ganske fornøielig historie. Frimann hadde sendt ham en sildeladning, men da han fikk oppgjør, syntes han at kjøbmannen hadde gitt ham for knapt mål ved sildens omlegning, og beklaget sig over det i et brev. Kjøbmannen sendte ham til svar slutningslinjene i ett av hans dikt, »en skredders sang«:

»Hvo har ei sin saks
hvormed i sitt slags
litt utenfor målet han klipper.«

Frimann hadde en panisk skrekk for sjøormen og hadde alltid med sig bevergjeld (en sterkt luktende materie som beveren har i en pose nær halen) til beskyttelse. Da han engang trodde å møte den og klokkeren minnet om, at »den Gud vil bevare er uten all fare,« ropte Frimann: »Ja, det er ikke å lite på, op med bevergjelden!« Denne redsel har han rimeligvis fått i sine kapellandager hos Hans Strøm. Denne var sterk i troen på dette sjøuhyre, som han nogen »få ganger« hadde sett, dog ikke så tydelig at han hadde dannet sig noget klart billede av dets utseende. Ved å sammenholde sine egne iakttagelser med andres fortellinger så han sig dog i stand til å levere de billeder av sjøormen som finnes i biskop Erik Pontoppidans store verk »Norges naturlige historie«.

Ved historiene om Claus Frimann må man huske på, at de lett kan være overdrevne og mindre pålitelige. De levet jo på folke-munne og hadde da lett for å bli forvansket og omformet av fortellerne. Det er vanskelig å tro, at Frimann har brukt nøiaktig de ord som tillegges ham i historien om sjøormen. Efter Thraps »Bidrag«.